

Mācīties būt uzticīgam

Būt uzticīgam otram cilvēkam, mīlestībai, aicinājumam – tas ir ceļš, kas prasa gan cilvēcisku uzticību, gan paļāvību uz Dieva žēlastību.

10.08.2017

Ir pagājušas 40 dienas kopš Kristus dzimšanas, un Svētā Ģimene dodas ceļā, lai izpildītu to, kas noteikts Mozus likumā: “lai ikviens vīriešu kārtas pirmdzimtais tiktu Kungam svētīts” [1]. Bētleme nav tālu no Jeruzālemes, tomēr ceļojums ēzeļa

mugurā ilgst vairākas stundas. Ieradušies Jeruzalemē, Marija un Jāzeps taisnā ceļā dodas uz Templi. Pirms ieiet svētnīcā, viņi ar patiesu dievbijību veic šķīstīšanās rituālu un turpat netālu esošajā tirgotavā nopērk upura dāvanas, ko pēc priekšrakstiem drīkst piedāvāt nabadzīgi ļaudis – divas dūjas vai divus jaunus baložus. Pēc tam, izgājuši cauri Huldas vārtiem un monumentālajām pazemes ejām, pa kurām pārvietojās svētceļnieki, viņi nonāca lielajā laukumā. Nav grūti iztēloties lielo savilņojumu un gara spriegumu, ar kādu Svētā Ģimene tuvojās sieviešu pagalmam.

Iespējams, tieši tobrīd pie viņiem pienāca sirmgalvis, kura sejā rotājās patiess prieks. Simeons sirsnīgi sveicināja Mariju un Jāzepu, neslēpjot to, cik dedzīgi bija gaidījis šo brīdi. Simeons jūta, ka viņa mūža dienas tuvojas beigām, tomēr viņš arī zināja, ka nemirs, pirms nebūs

redzējis pasaules Pestītāju – to viņam bija atklājis Svētais Gars [2]. Ieraugot Mariju un Jāzepu, viņš, Dieva iedvesmots, spēj atpazīt Bērnā Dieva Svēto. Saudzīgi rokās paņēmis vēl pavisam mazo Bērniņu, Simeons Viņu paceļ un aizkustināts iesaucas: “Tagad, Kungs, saskaņā ar Taviem vārdiem atlaid savu kalpu mierā. Jo manas acis redzējušas Tavu pestīšanu, ko Tu esi sataisījis visu ļaužu vaiga priekšā: Gaismu pagānu apgaismošanai un Tavas Izraēļa tautas godu.”[3]

Pabeidzis savu lūgšanu, Simeons vēršas pie Marijas, un viņa vārdi kā ēna aptumšo prieka un gaismas pilno noskaņojumu, kas vēl tikko valdīja klātesošajos. Viņš runā par pestīšanu, minot, ka Jēzus ir likts par zīmi, kam runās pretī, lai atklātos daudzu siržu domas, un saka Jaunavai Marijai: “(..)un tavas pašas dvēseli pārdurs zobens, lai atklātos

daudzu siržu domas.” [4]. Tā līdz šim ar Mariju nav runājis neviens.

Līdz pat šim brīdim viss – erceņģeļa Gabriela pasludinājums, svētā Jāzepa sapnis, Jaunavas Marijas māšīcas Elizabetes iedvesmas pilnie vārdi un pat ganu stāsti, kuri apciemoja bērniņu Jēzu, – viss pauda vienīgi prieku par Jēzus, pasaules Glābēja, dzimšanu. Taču tagad Simeons pravieto, ka Marija nesīs savas tautas likteni un viņai būs izšķiroša nozīme pasaules pestīšanas darbā. Viņa pavadīs savu Dēlu, izdzīvojot pārbaudījumus, kuros cilvēki vai nu pieņems, vai nostāsies pret Jēzu.

Kontemplācija – apcere ticībā

Dievmāte noteikti saprata, ka Simeona pravietojuums nekādā ziņā nebija pretrunā ar viņai iepriekš atklāto Dieva vēsti, gluži otrādi – to tikai papildināja. Viņas attieksme šajā brīdī bija tā pati, kas aprakstīta citviet Evaņģēlijā: “Marija glabāja

visus šos vārdus, pārdomādama savā sirdī.” [5] Jaunava Marija pārdomā savā sirdī visu, kas ar viņu notiek, un meklē šajos notikumos Dieva gribu. Viņa neuztver dzīvi pasīvi, bet gan iedziļinās jautājumos, ko Dievs ielicis viņas dvēselē. Šis, kā norādīja Jānis Pāvils II, ir ceļš, kā mums būt uzticīgiem Kungam. “Kad mīlestības vadīta, Jaunava Marija uzsāka meklēt dziļo un apslēpto jēgu dievišķajam plānam, kam bija jāīstenojas viņas dzīvē un kas bija Dieva plāns visai pasaulei, viņa vienmēr un visā bija uzticīga. (..) Šo uzticību iespējamu darīja pacietīgā un pašai izlēmtā Dieva gribas meklēšana; tā bija iespējama tikai tāpēc, ka cilvēka sirdī mīt jautājums, uz kuru tikai Dievam vai, ja sakām precīzāk, kuram tikai Dievs ir atbilde.” [6]

Šie Dieva gribas meklējumi ļāva Jaunavai Marijai pieņemt to, kas ar viņu notika. Savā dzīvē Dievmāte

pieredzēja neskaitāmus brīžus, kuros teikt: “Lai notiek, es to labprāt un bez vilcināšanās pieņemu.” [7] Tie bija izšķiroši brīži, kuros apliecināt savu ticību; brīži, kuros, iespējams, bija grūti līdz galam saprast un aptvert dievišķā plāna dziļumu, nedz arī to, kā tas varēja īstenoties dzīvē, tomēr, raugoties uz šiem brīžiem Jaunavas Marijas dzīvē uzmanīgāk, kļūst redzama viņas vēlēšanās pieņemt Dieva gribu. Tie ir Dievmātes dzīves notikumi, kuros viņa pieņem Noslēpumu, rodot tam vietu savā dvēselē. “Viņa to dara, nevis it kā samierinātos vai padotos neuzminamas, absurdas mīklas priekšā, bet gan ar atvērtību un gatavību uzņemt sevī kaut ko – Kādu, kurš ir lielāks par pašas sirdi.” [8]

Jaunavas gādīgā skatiena sargāts “Jēzus pieņēmās gudrībā, augumā un žēlastībā pie Dieva un cilvēkiem.” [9] Kad pienāca Kunga publiskās dzīves gadi, Jaunava Marija redzēja, kā

Simeona teiktais sāka piepildīties:
“Lūk, Viņš ir likts par krišanu un
augšāmcelšanos daudziem Izraēlī un
par zīmi, kam pretī runās.” [10]Tie
bija gadi, kuros Jaunavas Marijas
uzticība izpaudās kā “dzīvošana
saskaņā ar savu ticību. Viņa
pakārtoja savu dzīvi tam, kam
ticēja. Viņa pieņēma to, ka bija
cilvēki, kas viņu nesaprata, viņa
pieņēma pat vajāšanu, taču
nepieļāva, ka rodas pretruna starp
to, kā viņa dzīvoja, un to, kam
ticēja.” Šajos gados viņa pierādīja
savu mīlestību un uzticību Jēzum
tūkstoš dažādos veidos, tā bija
pilnīga saskaņa starp ticību un
rīcību, kas ir “uzticības dziļākais
kodols”. Taču jebkurai uzticībai
jāiziet visgrūtākā pārbaude, proti,
laika jeb pastāvīguma pārbaude.
“Ir viegli dzīvot saskaņā ar ticību
dienu, divas, bet grūti, tomēr ļoti
svarīgi ir spēt dzīvot saskaņā ar
savu ticību visu mūžu. Ir viegli būt
uzticīgam jūtu uzplūdā, bet grūti –

pārbaudījumu brīžos. Tomēr tikai tā ir īsta uzticība, kas ilgst visa mūža garumā.” [11] Jaunava Marija bija uzticīga vienmēr, bet jo sevišķi – pārbaudījumu brīžos. Kopā ar pāris dievbijīgām sievietēm un apustuli Jāni viņa ir klāt Dēla Krusta ciešanu smagākajā brīdī. Zemi apņēmusi tumsa, Jēzus, piesists krustā, neaptveramās fiziskās un garīgās mokās raida uz debesīm lūgšanu, kurā Viņa dziļi personiskās ciešanas savijas ar pilnīgu uzticēšanos Tēvam: “Eloi, Eloi, lema sabahthani?”

Tulkojumā: Mans Dievs, mans Dievs, kāpēc Tu mani esi atstājis?” [12] Tā sākas 21. psalms, kas noslēdzas ar pilnīgu uzticēšanos Dievam: “To pieminēs un atgriezīsies pie Kunga visas zemes alas, un Viņa priekšā zemosies visas tautu ciltis.” [13]

Kādas gan domas un jūtas piepildīja mūsu Mātes sirdi, dzirdot savu Dēlu raudam? Gadiem ilgi viņa bija apcerējusi Dieva gribu attiecībā uz

savu dzīvi. Tagad, redzot savu Dēlu
piekaltu pie krusta, visu pamestu un
atstātu, viņa droši vien atcerējās
Simeona vārdus: tavu pašas dvēseli
pārdurs zobens. Jaunavas Marijas
ciešanas par šo netaisnību, ko cilvēki
bija izdarījuši, bija ne ar ko
nesalīdzināmas, tomēr pat Krusta
ciešanu tumsā ticība ļāva mūsu
Mātei ieraudzīt noslēpumaino visas
cilvēces un ikviena cilvēka
pestīšanas darbu, kas norisinājās
viņas acu priekšā.

Jēzus paļāvības pilnie vārdi deva
Dievmātei jaunu gaismu, lai
saprastu, ka viņas ciešanas to īpašā
veidā vēl vairāk vienoja ar
Atpestīšanu. Mirstot pie krusta, Jēzus
skatiens sastopas ar mātes skatienu -
Viņš redz to sev blakām, pilnībā
vienotu ar Viņu upurī un nodomos.
Tādējādi Jaunavas Marijas *fiat* – lai
notiek!, ko viņa izteica Eņģeļa
pasludināšanas brīdī, rod pilnīgu
piepildījumu klusajā *fiat*, ko viņa

atkārto sava Dēla Krusta pakājē. “Būt uzticīgam nozīmē slepenībā nenodot to, ko esi pazinis atklātībā.” [14] Ar savu ikdienas kalpošanu un pilnīgo atvērtību Dievam Jaunava Marija bija sevi sagatavojusi šim brīdim. Viņa zināja, ka dienā, kad Erceņģelis pasludināja Jēzus ieņemšanu, ar savu absolūto sevis nodošanu Dieva rokās viņa labprātīgi bija pieņēmusi arī tos notikumus, kas risinājās viņas dzīvē pašlaik un kuros viņa piedalījās ar pilnīgu iekšēju brīvību: “Dievmātes sāpes pilnībā saplūst ar viņas Dēla sāpēm. Tās ir ticības un mīlestības pilnas sāpes. Kalvārijā Jaunava Marija piedalās Kristus pestījošajās ciešanās, pievienojot savu *fiat*, savu *lai notiek!* Dēla paklausībai Tēvam.” [15] Dievmāte paliek uzticīga un “sniedz savam Dēlam dziedinošu maiguma, vienotības, uzticības balzamu – pilnīgu „jā” Dieva Gribai” [16]. Šīs paļāvības aizsardzībai un aizgādībai Jēzus uztic svēto Jāni un kopā ar viņu – Savu Baznīcu uz laiku

laikiem. “Lūk, tava māte!” [17] Viņš saka Jānim.

Uzticība: atbilde, kas nāk no ticības

Uzticība – tas nozīmē meklēt, pieņemt un pastāvīgi atbildēt Dieva gribai... Jaunavas Marijas dzīve bija kā ticības atbilde visdažādākajās situācijās. Šāda Marijas atbilde bija iespējama tāpēc, ka viņas sirdi aizskāra Dieva vēsts, tas, kā Dievs viņu uzrunāja, un viņa to apcerēja. To apliecina pats Kungs, kad, uz klausot kādas sajūsminātas sievietes izsaucienu, kas slavina Jēzus māti, Viņš atklāj patieso iemeslu, kādēļ Jaunava Marija ir no tiesas slavējama: “Tiešām svētīgi tie, kas Dieva vārdu dzird un to izpilda.” [18] Tā ir viena no galvenajām atziņām, ko varam mācīties no mūsu Mātes: uzticība nav kaut kāda pēkšņa atskārsme, tā jākopj katru dienu, uzticību nevar iemantot vienā mirklī.

Uzticības tikums dzimst no stingras apņemšanās atbildēt savam aicinājumam; tā sagatavo cilvēku pieņemt Dieva plānu, taču šī apņemšanās, šis lēmums prasa no ikviena nepārtrauktu rīcību saskaņā ar to.

Mūsu dzīve risinās nemitīgā kustībā, kur vienus iespaidus, domas un darbības nomaina citas. Mūsu prātu, gribu un jūtas nepārtraukti nodarbina visdažādākās lietas, un pieredze rāda, ka mēs nespējam ilgstoši koncentrēt savu uzmanību un spēkus uz vienu vienīgu objektu. Tādēļ nevaram runāt par dzīves viengabalainību, ja, neraugoties uz visu mainīgo savā dzīvē, neatceramies, ka cilvēka spēkos ir pārdomāt un izvērtēt, kādi ir viņa dzīvesgājuma svarīgākie notikumi, lai vienmēr rīkotos saskaņā ar paša savulaik izdarīto izvēli. Ja šādas iespējas mums nebūtu, mēs varētu koncentrēties tikai uz mirkļa

pieredzi, kas galu galā novestu pie paviršības un nepastāvīguma. Svētā Pāvila vārdiem runājot: “Viss man atļauts, bet ne viss ir derīgs. Viss man atļauts, bet es nepakļaušos nekādai varai.” [19]

Kristietis visus notikumus skata ticības gaismā, kas ļauj viņam izvērtēt to patieso nozīmi, saprast, ko tie viņam vēsta, un, ja tie tiešām ir svarīgi, paturēt šos notikumus par atskaites punktu savai tālākajai rīcībai. Notikumi un situācijas netiek vērtētas pēc to aktualitātes, bet gan pēc to kvalitātes. Ticīgs cilvēks vadās pēc tā, kāda ir konkrētā notikuma īstā nozīme viņa dzīvē. Tādējādi patiesi vērtīgās realitātes, kā mīlestība uz Dievu, dievišķā filiācija, pārlicība par aicinājumu, Kristus klātbūtne sakramentos, cilvēka dzīvē kļūst īsteni iedarbīgas, tās spēj ietekmēt cilvēka rīcību un nostiprināt viņā nezūdošas vērtības un stingru nostāju. Svētais

Hosemarija atgādināja, ka “tikai tukša vieglprātība kaprīzi maina savu mīlestības objektu” [20]. Attīstot šo pašu domu citviet un iedvesmojoties no zvaigznes, kas bija trīs Austrumu Gudro ceļvedis, viņš rakstīja: “Ja aicinājums ir pirmajā vietā, ja tā ir zvaigzne, kas sākusi mirdzēt, lai mums rādītu virzienu mūsu personiskajā Dieva mīlestības ceļā, tad nebūtu loģiski šaubīties, pat ja dažkārt mēs to neredzam. Kādos mūsu iekšējās dzīves brīžos var gadīties, turklāt gandrīz vienmēr mūsu vainas dēļ, ka zvaigzne pazūd, kā tas notika Austrumu Gudro ceļojumā. Mēs jau zinām sava aicinājuma dievišķo spožumu un esam pārliecināti par tā galīgo raksturu, bet var gadīties, ka, ejot savas dzīves ceļu, mēs radām necaurredzamu putekļu – savu vājību – mākonī, kas neļauj gaismai tikt cauri.” [21]

Situācijā, kad kaut kas līdzīgs grasās notikt mūsu dzīvē, mums jāatceras savas dzīves izšķirošie brīži, kuros skaidri redzējām, ko Dievs no mums prasa, un pašaieliedzīgi apņēmāmies būt Viņam uzticīgi.

Tādējādi atmiņai ir ārkārtīgi būtiska nozīme mūsu uzticībā; ar tās palīdzību varam atcerēties *magnalia Dei* - varenās lietas, ko Dievs darījis mūsu katra dzīvē. Tādējādi mūsu personiskā pieredze dod vielu dialogam ar Kungu: tā ir papildu pamudinājums būt konsekventiem, būt uzticīgiem. Svētais Hosemarija uzticības tikumā saskata cilvēciskās brīvības – šī mūsu cildenā pienākuma – praktisko realizāciju, kas tiecas pēc kaut kā augstāka; brīvības, kas sevi atdod pašaieliedzīgi un ar pilnīgu apzinātību: tik tiešām mīlestība, nevis inerce ir tā, kas liek būt uzticīgiem savam pienākumam un pašai dotajam vārdam. To redzam

Jaunavas Marijas dzīvē un Izraēla tautas vēsturē: “Apdomā to, Jēkab un Israēl, jo tu Mans kalps! Es tevi radīju, tu esi Mans kalps; Israēl, Es tevi neaizmirsīšu! Es izgaisin tavus pārkāpumu kā miglu un lieku izklīst taviem grēkiem kā mākonim. Atgriezies pie Manis, jo Es tevi atpestīšu!” [22] Atceroties Kunga lielo žēlsirdību pasaulē un ikviena cilvēka dzīvē, mēs jūtam sevī pamudinājumu būt uzticīgiem.

Žēlastība un gaisma, ko Dievs mums dāvā, kad pieņemam sakramentus, lūdzamies, saņemam garīgās formācijas līdzekļus, arī tad, kad sanākam kopā ar savējiem vai kad strādājam, rāda mums praktisku, konkrētu ceļu, kā būt uzticīgiem savā ikdienas dzīvē. Šī Dieva gaisma mūs dara dievbijīgākus un palīdz augt brālīgā mīlestībā; tā mudina veikt apustulisko darbu un palīdz mūsu ikdienas pienākumus darīt ar prieku un kalpošanas garā. Ja vien mēs

ieklausīsimies un paklausīsim domām, lēmumiem un sirsnīgajiem pamudinājumiem, ko Svētais Gars mūsos iedveš, mēs pastāvīgi augsim savā uzticībā un palīdzēsīm Dieva plāniem īstenoties virs zemes, paši, iespējams, to pat neapzinoties.

Cik gan auglīga ir ticība, kas balstās mūsu personiskās dzīves notikumos! Mēs neesam vieni. Mēs visi esam atkarīgi no Dieva žēlastības un cits no cita. Mūsu kristīgais aicinājums uzliek mums par pienākumu vest pie Dieva mīlestības daudz jo daudz cilvēku. Situācijās, ko ir grūti pieņemt, kā sarežģījumi ģimenē, slimība, garīgais sausums, neveiksmes darbā, mēs meklējam un vēlamies it visā pieņemt Dieva gribu. **“Ja mēs esam no Dieva labu saņēmuši, kā tad lai mēs arī nesaņemam ļaunu?”** [23] ar Ījaba muti saka Dievišķā Gudrība.

Tādējādi mēs vairs neuzlūkosim
kārdinājumu brīžus kā kaut ko
nošķirtu un nesavienojamu ar mūsu
pagātnes iedvesmām un
pieņemtajiem lēmumiem, jo arī
kārdinājumiem ir sava vieta
dievišķajā pestīšanas plānā.

J.J. Marcos

[1] *Lk 2, 23.*

[2] *Sal. Lk 2, 26.*

[3] *Lk 2, 29-32.*

[4] *Sal. Lk 2, 34-35.*

[5] *Lk 2, 19; sal. Lk 2, 51.*

[6] *Jānis Pāvils II, Homīlija Meksikas
Metropoles katedrālē, 26-I-1979.*

[7] *Jānis Pāvils II, Homīlija Meksikas
Metropoles katedrālē, 26-I-1979.*

[8] *Jānis Pāvils II, Homīlija Meksikas Metropoles katedrālē, 26-I-1979.*

[9] *Lk 2, 52.*

[10] *Lk 2, 34.*

[11] *Jānis Pāvils II, Homīlija Meksikas Metropoles katedrālē, 26-I-1979.*

[12] *Mk 15, 34.*

[13] *Ps 22 (21), 28.*

[14] *Jānis Pāvils II, Homīlija Meksikas Metropoles katedrālē, 26-I-1979.*

[15] *Benedikts XVI, Uzruna pēc Kunga Eņģeļa lūgšanas, 17-IX-2006.*

[16] *Hosemarija Eskriva de Balaguers, Krustaceļš, IV stacija.*

[17] *Jņ 19, 27.*

[18] *Lk 11, 28.*

[19] *1 Kor 6, 12.*

[20] *Hosemarija Eskriva de Balagers,
Kad Kristus iet garām, nr. 75.*

[21] *Hosemarija Eskriva de Balagers,
Kad Kristus iet garām, nr. 34.*

[22] *Jes 44, 21-22.*

[23] *Īj 2, 10.*

J.J. Marcos

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
lv-lv/article/macities-but-uzticigam/](https://opusdei.org/lv-lv/article/macities-but-uzticigam/)
(15.06.2025)